

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

nam temporariam, & sic docetur satisfactio largi-
 dicta per opera bona, ieiunium, orationem, eleemo-
 synam, &c. In eum finem Ecclesia statuit canones pe-
 nitentiales, vt satisfieret pro pœna peccati, non pro
 culpa aut pœna æterna peccati. Sic presbyter for-
 cando cogebatur pœnitere ad 10. annos, cuius for-
 ma & modus habetur 28. dist. ca. presbyter. Sic he-
 micida 7. annos, casualis homicida 5. dist. 50. c. ma-
 ror: matricida 10. annos, dist. 30. q. 3. interfector pre-
 byteri 12. annos, Ext. de pœn. & remiss. c. 2. peritum
 40. dies in pane & aqua ieiunet, & 7. sequentes annos
 pœniteat, 8. q. 1. quicumque: item qui vtuntur fal-
 sa mensura, 30. dies in pane & aqua: qui blasphemau-
 erit Deum vel Sanctorum aliquem, 7. dies Domi-
 nicos præ foribus Ecclesiæ stabit sine calceamentis,
 & funem in collo habeat, ext. de malef. c. Statu-
 mus: qui communionem scienter ab hæretico acce-
 perit, 10. annos pœniteat, 24. q. 1. Si quis dederit: &
 qui scienter rebaptizatus fuerit, 7. annos &c. Ecce
 talem rigorem habuit primitiua Ecclesia ad dele-
 dam pœnam temporariam, non culpam peccati aut
 pœnam æternam coram Deo, sed quando timor Do-
 mini defecit, & homines ex doctrina hæreticorum
 cœperunt contemnere pœnas peccatorum, voluit
 Papa consulere hominibus, & ne incommodaretur
 saluti suæ propter pœnam exoluendam, concessit
 sua potestate indulgentias ab his pœnis temporariis
 &c. quæ Ecclesia inflixit, non à pœnis nature, nec
 à cruce, quam Deus hominibus imposuit, sed quæ
 canones patrum dictarunt &c.

CAPVT VII.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit & significet lauacrum regenera-
 nis.*

2. *Quid*

2. *Quid fideles in hoc uoueat Deo.*
 3. *Quam diu duret hæc regeneratio.*

Ecundum Apostolum ad Tit. 3. Lau-
 crū regenerationis est, quo anima laua-
 tur in sanguine Iesu Christi à peccatis
 omnib. tam originali quam actuali: itē
 est innouatio qua Spiritus S. innouat
 hominem, nouamq; in Christo creaturā facit, & ite-
 rum generat, iuxta illud: Nisi quis renatus fuerit ex
 aqua &c. Nascitur enim primò vetus homo, sed per
 aquam regenerationis innouatur in creaturam Dei,
 & fit nouus homo, qualis à natura non est, & alium
 accipit sensum. Tria autem fiunt per baptismum:
 omnia peccata remittuntur, deinde Spiritus sanctus
 cum fructibus suis infunditur, Act. 2. Tertio da-
 tur illi vita æterna, Mar. ult. Qui crediderit &c. hæc
 autem omnia fiunt meritis & gratia Christi in fide
 uerbi. Sanguis igitur Christi lauat ab omnibus pecca-
 tis credentem in baptismo. Spiritus sanctus ideò da-
 tur, ut reprimat malas concupiscentias remanentes
 in baptizatis, quas Deus uult ignoscere nobis pro-
 pter fidem in Christum, si nõ obedierimus concupi-
 scentiæ, Roman. 6. Non regnet peccatum in corpore
 uestro &c. Sed assidue cõtra illam pugauerimus: fi-
 des igitur in Christū, & pugna contra concupiscen-
 tiam per adiutorium Spiritus sancti, faciunt ne impu-
 tetur nobis hæc concupiscentia, modò non contriste-
 mus Spiritum sanctum, id est, fugiamus &c. Significat
 autem mersio illa in aquam, suffocationem pecca-
 torum: eleuatio, nouam vitam, sicut Apost. dicit Ro-
 man. 6. Quicumque igitur baptizati estis in Christo,
 ad mortem scilicet peccatorum estis baptizati, ut si-
 cut Christus semel mortuus est, & nunc semper uiuit:
 ita & vos qui semel estis mortui peccato in baptismo,
 nunc in nouitate uitæ ambulare debetis.

2. Secundò, fideles in baptismo tria vouent & promittunt ad interrogationem sacerdotis: primum abrenunciant Diabolo, quòd eum nolint habere pro Domino, sed Christum: deinde iurant se renunciare omnibus operibus diaboli, id est, peccatis luxuriæ, auaritiæ &c. quæ enumerantur ab Apostolo Galat. 5. Tertio iurant se renunciare omnibus eius pompis & mendacijs, id est, incantationibus, hæresibus, impijs dogmatibus: & promittit se credere in vnum verum Deum patrem, factorem cœli & terræ, & in Iesum Christum filium eius, pro nobis mortuum, & iterum resuscitatum, atque in Deum Spiritum sanctum, qui congregat Ecclesiam & communionem Sanctorum in qua ipse verissimè distribuit remissionem peccatorum pœnitentibus & credentibus, & docet futuram mortuorum resurrectionem & vitam æternam, hæc omnia vouent fideles se facturos: ad tale vovum respondet Sacerdos, Ego te baptizo in nomine patris, & Filij, & Spiritus sancti, id est, hoc signo in Sacramento Baptismi tecum paciscor, quòd tibi remissa sunt peccata tua, te esse reconciliatum Deo, in nouatam creaturam, & hæredem vitæ æternæ &c. Et quoniam promissio gratiæ ad omnes pertinet, nec alicui negatur qui eam cupit & credit, Matthæi 11. Venite ad me omnes &c. & Ecclesia habet mandatum baptizandi omnes gentes, & pueri seu infantes non excluduntur à promissione Euangelij: nam & Christus inquit Matthæi 18. quia talium est regnum cœlorum, idèò Ecclesia baptizat paruulos. Primò, quia Christus dixit ipsorum esse regnum cœlorum: & circumcisio infantium olim placuit Deo ob pactum, Genes. 17. Ergo & infantium baptismus Deo placet: quia eius præceptum plus hic penitetur, quàm dispositio puerorum: qui ergo negant pueris Baptismum, peiores sunt Herode, qui occidit innocentes paruulos gladio: habet enim infans opus ablutio.

ablutionem
 enim in
 Quis enim
 vna dies
 quinto:
 &c. & Pl
 sum, &
 nis ergo
 le bapti
 cia ignis
 stus ex v
 homine
 ni fructu
 stus pro
 rem bap
 hos dies
 mittit, a
 de subst
 sunt ne
 Christo
 lam tol
 sciat ni
 bere in
 minatu
 mundi,
 tur Bar
 ant Fic
 illa ei i
 posita
 dat.
 Ter
 ci mod
 bemus
 ficare
 tifica
 cation

ablutione peccatorum, & maximè Originalis. sic enim in Iob legimus secundum Septuaginta ca. 14. Quis enim mūdus est à sordē? scilicet nemo, etiam si una dies vita eius esset super terram, & Paulus Rom. quinto: In quo, scilicet Adamo peccauerunt omnes &c. & Psal. 50. Ecce enim in iniquitatib. conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea &c. Omnis ergo qui sic vouit, & pactum fecit cum Deo, ille baptizatur igne & Spiritu, Matthæi tertio. Gratia ignis est, quæ comburit peccata, & Spiritus sanctus ex veteri homine facit nouum & sanctificatum hominem, & veluti agrum iam paratum nouo semini fructuum suorum, Galat. 5. Hunc Baptismū Christus promisit discipulis suis, Actor. primo: Vos autem baptizabimini Spiritu sancto non post multos hos dies, & sic roboratur pactum: baptizandus promittit, ac Deus lauat. Solennia Baptismi, etsi nō sint de substantia Baptismi, ea tamen ex charitate non sunt negligenda: primò ungitur chrismate, ut sciat Christo se unctum: & signatur cruce, ut studeat illam tollere, & Christum sequi, datur alba vestis, ut sciat nigredinem peccatorum ablutam, & nunc habere innocentiam: datur lumen, quia per fidem illuminatus est, & quod velit Christum sequi lucē huius mundi, Ioan. octauo: habentur compatres, ut testentur Baptismum baptizati: deindè, ut puerum doceant Fidei articulos, & Ecclesiastica Sacramenta, & illa ei in memoriam reducant, quæ in Baptismo proposita sunt, ut iam propria fide hæc omnia apprehendat.

Tertiò, Baptismus per totam vitam durat duplici modo: Primò, quia perpetuò vsque ad mortem debemus pugnare contra vitia, & extirpare ac mortificare desideria carnis, Colossensium. tertio: Mortificate membra vestra quæ sunt super terram fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiscentiã

2. Petr. 2.

malam, & avaritiam, quæ est simulachrorum fertilitas, propter quæ venit ira Dei super filios incredulitatis &c. Rom. 6. Sicut exhibuistis membra vestra fertilitate immunditiae &c. Toties enim satisfacimus Baptismo, quoties resistimus peccatis: non enim satis est, baptizatum esse aqua, nisi & vita noua accedat & mortificatio vitiorum sequatur: & quia baptismus non solum nos mundat, sed etiam commonefacit nos, ut conseruemus acceptam innocentiam, ne veluti canis ad vomitum, & ius lora ad volutabrum foeditatis redeamus: ideo in primitiua Ecclesia seruabatur vestis alba Baptismi, & dabatur filiis iam adultis, ut cogitarent satisfacere promissioni in Baptismo factæ, Christus dedit decem præcepta Decalogi, Matthæi decimo nono, & præcepit bona opera, quibus contra reciduum præseruatur baptizatus, sic & imponitur in ore, ne denuò putrescat peccato post Baptismum: insufflatur & exorcizatur ideo malignus Spiritus, ne amplius regnet in noua creatura, & locum det Spiritui sancto: signatur cruce in fronte & pectore, ne amplius hic Sathan locum habeat: sicut sunt orationes & alia, ut Deus illa efficiat ac confirmet. Altero modo durat Baptismus vsque ad mortem, quoad pactum semel cum Deo in Baptismo factum: nam Deus promisit tibi remissionem peccatorum & vitam æternam, & appendit promissioni sigillum, nempe Baptismatis Sacramentum, quod Sacramentum de illius voluntate te certificat, scilicet quod velit remittere peccatum: ideo quantum post Baptismum iterum in peccatum recideris, Baptismus autem quia est verbum & ordinatio diuina, firmiter stat, neque pactum Dei irritum fit, quoties recideris per poenitentiam, & recordatus fueris Baptismi, quo Christo inustus es, toties accipis remissionem: non enim semel peccata remittuntur, sed aliud modo redeamus ad Baptismi pactum & votum

per poenitentiam
non iterum
tur, scilicet
Quoties
vsque
pties: se
semel ac
vult rem
ideo dicit
fregi: sicut
remissio
ritam fe
rem, quod
rum vult
pheta dicit
gemuerunt
tis suis
pta mea
non me
ratus est
tus est,
pij, dicit
suis, &
gillum
& spera
catoru
do durat
nostræ
scientia
tionis,
tus da
ante a
deinde
cum re
recipit

per pœnitentiam : ideò post lapsum Baptismus aquæ non iteratur, sed fides pacti atque promissi recogitatur, scilicet cùm contritione admissi delicti, Matt. 18. Quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? Vsq; septies? Dicit illi Iesus : Non dico tibi, vsq; septies: sed, vsque septuagies septies. Baptismus igitur semel acceptus, est perpetuùm testimoniũ quo Deus vult remittere peccata redeuntibus & pœnitentibus: ideò dicit peccator, Ego peccaui & cecidi, votum meũ fregi : sed quoniã baptizatus sum, & habeo sigillum remissionis, & Deus nõdũm promissionem suam irritam fecit, sed hanc mihi seruare vult vsque ad mortem, quia venit propter peccatores, nec mortem illorum vult, sed potiũs vt conuertãtur & viuãt, & Propheta dicit Ezechiel. 18. Quotiescunq; peccator ingemuerit, & egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis suis quæ operatus est, & custodierit omnia præcepta mea, & fecerit iudicium & iustitiam, vita viuet, & non morietur. Omnium iniquitatum eius quas operatus est, non recordabor: in iustitia sua quam operatus est, viuet. Nunquid voluntatis meæ est mors impij, dicit Dominus Deus, & nõ vt conuertatur à vijs suis, & viuat? & quoniam adhuc stat Dei pactum & sigillum, quicquid etiam sit de meo casu, ideò credam & sperabo me consecuturum iterũ remissionẽ peccatorum, & restitui in gratiam Dei &c. atq; hoc modo durat in nobis Baptismus vsque ad horam mortis nostræ. Est igitur baptismus maxima consolatio conscientie, tam ratione nouæ natiuitatis seu regenerationis, quàm etiam pacti perpetui: nam spiritus sanctus dat nouam mentem atq; sensum baptizato, quã ante à natura non habuit. ideò dicitur regeneratus, deindẽ etiam si post baptismum lapsus fuerit, tamen cùm redierit per pœnitentiam ad pactum pristinum, recipitur in gratiam &c.